

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

София, бул. "Христо Ботев" №55, п.код 1040, тел. централа 98511199, факс 981 37 36

Успешно приключи изпълнението на проект „FUTUREforest” по програма INTERREG IV C на Европейския съюз

На 6 и 7 септември, 2011 г. в гр. Брюксел, Кралство Белгия се проведе Заключителната конференция по проект „FUTUREforest” по Програма INTERREG IV C на Европейския съюз (ЕС). Домакин на мероприятиято, проведено в сградата на Европейския парламент (ЕП) бе г-н Гастон Франко - член на ЕП и Председател на групата „Гори“ към Комисия „Климатични промени, биоразнообразие и устойчиво развитие“ на ЕП. Конференцията се проведе под знака на Международната година на гората, като първият ден беше фокусиран върху резултатите от проекта FUTUREforest. Презентации изнесоха високопоставени представители на всички партньори по проекта. Доц. Георги Костов – ръководител на българската делегация, изнесе презентация на тема „Нов път за горското стопанство – българските гори срещу климатичните промени” (сн. 1). Впечатление направи презентацията на г-н Никола Сингер (представител на управляващия орган на програма INTERREG IV C), който постави отлична оценка на постигнатите резултати по проекта. В края на деня, в рамките на панелната сесия, г-н Франко обобщи представената информация и проведената в последствие дискусия с пожелание това ползотворно сътрудничество да продължи в бъдеще.

На втория ден мероприятиято беше открито от принц Алберт II, който освен глобално значимите теми, свързани с горите и климата, представи накратко своята неправителствена организация и някои от проектите, които тя изпълнява – „Милиард дървета”, „Дървесина за всички” и др. Приветствени слова поднесоха представители на Европейския парламент, Главни дирекции на Европейската комисия, ФАО, IUCN, Асоциацията на европейските държавни горскостопански организации (EUSTAFOR), Агенцията по околна среда на ЕС и много други.

Сн.1

Сн.2

Събитието отбеляза края на един много ползотворен европейски проект, по който за последните няколко години бяха постигнати множество успехи и резултати. Как бе поставено началото?

Работата по проекта стартира с провеждането на първа среща на бъдещите партньори по проекта на 14.12.2007 г. в гр. Париж, Франция, по време на която се взема решение за общото кандидатстване и се изясняват основни детайли по проектното предложение.

На 17.09.2008 г. проектът е официално одобрен от Съвместния технически секретариат на програма INTERREG IV C в гр. Лил, Франция. На 17 и 18 ноември, 2008 г. в гр. Потсдам, Германия се проведе първата среща на Управителния съвет, по време на която бяха обсъдени всички въпроси по отношение изпълнението на проекта, както и неговото официално стартиране. На 19 и 20 януари, 2009 г. в гр. Берлин се проведе официалната Стартираща конференция, на която г-жа Валентина Маринова – Главен Секретар на ИАГ подписа от българска страна т. нар. „Споразумение за партньорство” (сн. 2).

За улесняване на обмяната на информация и комуникацията по между им, партньорите разработиха т. нар. „Основни документи”, съдържащи информация за всеки един партньор (организация, поле на действие, гори и т.н.) и за съответния регион, който представлява (географски, социални, икономически и др. детайли).

Общата продължителност на проекта е 3 години, като към края на неговото изпълнение е одобрено той да бъде продължен до края на 2011 г. Партньори по проекта са от 7 региона (страни): Бранденбург (Германия), Уелс (Великобритания), Оверн (Франция), Каталония (Испания), България, Латвия и Словакия. Общият бюджет на проекта възлиза на 1 900 000 €.

Основната визия на проекта е: “Чрез между регионално сътрудничество ние ще създадем инструменти, методи, политики и програми за подпомагане на собствениците на гори и вземащите решения да продължат да осигуряват многообразните ползи от горите и да завещаят на следващите поколения гори, които са добре адаптирани и гъвкави по отношение на природните рискове и промените в климата”.

Министерство на развитието на селските региони, околната среда и защита на потребителя на Бранденбург е водещ партньор по проекта, като е водещ партньор и по Компонент 1 „Управление и координация” и Компонент 3 „Обмяна на опит”. Горската комисия на Уелс е водещ партньор по Компонент 2 „Комуникация и

разпространение”. Всеки партньор е водещ по една от ключовите теми. Основните теми на проекта и съответните водещи партньори са:

<i>тема</i>	<i>водец партньор</i>
Управление на водите	Уелс
Опазване на почвите	България
Опазване на биоразнообразието	Оверн, Франция
Биологична продуктивност	Латвия
Усвояване на въглерод	Словакия
Природни бедствия (горски пожари, вредители и болести)	Каталония, Испания
Структури и процеси за предоставяне на информация	Бранденбург, Германия

Проектът е ръководен от *Управителен съвет*, който е отговорен за стратегическото наблюдение на проекта, за осигуряването на насоки за неговото изпълнение, за прегледа и одобрението на работните планове и докладите, за съгласуване на евентуални промени на самия проект и т.н. По време на изпълнение на проекта с провеждане на мероприятията паралелно бяха проведени осем срещи на УС. Основните фази при изпълнение на проекта са:

– Първа фаза, наречена „Да видиш е да повярваш”. В периода от февруари до септември, 2009 г., в изпълнение на фазата бяха проведени седем опознавателни теренни посещения, които имаха за цел да демонстрират добри практики по една или няколко от ключовите теми: Каталония (23 - 26.02.2009 г.), Уелс (25 - 28.03.2009 г.), Бранденбург (28.04 - 01.05.2009 г.), България (проведено в обхвата на РДГ Кърджали в периода 19 - 22.05.2009 г. с основна насоченост – опазване на почвите и борба срещу ерозията (сн. 3)), Оверн (10 - 13.05.2009 г.), Латвия (08 - 11.07.2009 г.) и Словакия (07 - 11.09.2009 г.). Теренните посещения бяха последвани от конференция, която се проведе в периода 06 - 07 октомври, 2009 г. в гр. Барселона, Испания. По време на събитието бяха обобщени резултатите от тези посещения и се определиха насоките за по-нататъшните действия при изпълнение на проекта (сн. 4).

Сн.3

Сн. 4

– Последващите 15 месеца представляват втора фаза на проекта - т. нар. „Съвместно развитие”, по време на която се проведеха четири тематични семинара в Бранденбург (01 - 04.12.2009 г.), Оверн (09 - 11.02.2010 г.), България (28 - 30.06.2010 г. на тема „Горско законодателство и инструменти в горския сектор, свързани с намаляване негативното влияние на климатичните промени”) и Латвия (18 - 20.10.2010 г.). На 18 и 19 ноември, 2010 г. в гр. Кардиф, Уелс се проведе заключителната конференция на Фаза II. През първия ден инж. Валентина Маринова, като ръководител на българската делегация, направи изказване на тема „Горещи точки – горите и климатичните промени”. В последствие д-р инж. Любчо Тричков изнесе презентация, свързана с управлението на водосбори от гледна точка на борба срещу ерозията и с вертикалното и хоризонтално зонирание на горско-дървесната растителност. В края на форума д-р Тричков взе участие в дискусия, на която постави въпроса за преразглеждане на Общата селскостопанска политика от гледна точка на приоритизиране в частта ѝ, свързана с горите и горското стопанство (сн. 5). По време на сутрешната сесия на 19.11.2010 г. се проведе дискусия по изготвянето на финалния доклад по проекта. Инж. Николай Василев изнесе презентация, свързана с опазването на почвите – тема, по която българската страна е водещ партньор при изпълнението на проекта и изготвянето на доклада. В допълнение към разработването на финалния доклад, българският партньор разработи т. нар. „Насоки за добри практики” на тема „Комплексно управление на водосбори”;

– Трета фаза, наречена “Трансфер в политиката” представи резултатите от проекта по време на Заключителната конференция в гр. Брюксел. Фазата е фокусирана върху обмяната на опит, трансфера на политики и най-добри практики, политически препоръки, стратегически насоки, горски програми и политически инструменти (методологии, софтуер, т.н.) в рамките на регионите и към други европейски обществени организации и заинтересовани страни.

Сн. 5

За успешното изпълнение на проекта от българска страна е сформиран екип от служители на ИАГ, които работиха по цялостното управление на проекта, международната координация, финансовото управление и контрол, провеждане на първо ниво на контрол, правни въпроси, връзки с обществеността, популяризиране на резултатите от проекта и т.н.

Паралелно с изпълнението на ангажиментите на ИАГ на международно ниво, бяха изготвени Техничко-икономически задания и въз основа на тях бяха изготвени и проведени две процедури по Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки. След провеждането на процедурите бяха избрани изпълнители за разработване на две научни теми, финансирани от бюджета на проекта:

1. Разработване на „Програма от мерки за адаптиране на горите в Република България и смекчаване негативното влияние на климатичните промени върху тях” (сн. 6). Работата по Програмата бе извършена от Обединение на физически лица „Гора за бъдещето” с ръководител проф. Иван Раев, като бе структурирана и изпълнена в четири основни етапа:

- Етап 1: Изготвяне на анализ за състоянието на шест основни компоненти в горските екосистеми (води, горски почви, горско биоразнообразие, биологична продуктивност, усвояване на въглерод и природни рискове) в светлината на климатичните промени;

- Етап 2: Разработване на климатични сценарии въз основа на съвременни данни и модели за еволюцията на климата в България през 21 век;

- Етап 3: Определяне “зоните на уязвимост” на горските екосистеми в България при климатични промени, въз основа на разработените анализ и сценарии за промени;

- Етап 4: Изработване на цялостна Програма с конкретни мерки за адаптиране горите към климатичните промени по зони на уязвимост на горските екосистеми в България.

Сн. 6

В рамките на етапи 1, 3 и 4 бе анализирано и разработено изменението на основните компоненти/направления на горските екосистеми. Паралелно с Етап 1, в рамките на Етап 2 бяха разработени оригинални климатични сценарии на базата на съвременни климатични модели за бъдещи промени на климата през 2020 г., 2050 г. и 2080 г. Основните климатични елементи - температура и валежи са представени в три варианта (оптимистичен, реалистичен и песимистичен сценарий) за всяка от посочените години. Изготвени са и карти на очакваните климатични условия при 3-те сценарии, съответно за 2020 г., 2050 г. и 2080 г.

Окончателният вариант на разработката бе приет с решение на ЕТИС на ИАГ през месец февруари, 2011 г. В началото на месец май, 2011 г. Министерство на земеделието и храните (МЗХ) одобри официално конкретната Програма от мерки. Тя е изготвена от водещи научни работници от Института за гората към БАН, Националния институт по метеорология и хидрология към БАН и Лесотехнически университет, с помощта на екип от експерти на ИАГ. Нейното изпълнение ще допринесе за постигане на цел 30 от Програмата на Правителството – „Подобряване защитата и подпомагане адаптацията на българските гори към климатичните промени”, а разработването ѝ пряко изпълнява Ключово действие 7 „Принос към изпълнението на РКОНИК и Протокола от Киото” от Стратегическия план за развитие на горския сектор 2007 – 2011 г. и по-специално под-действие 7.2. „Разработване на научна програма от мерки за адаптиране на горите към климатичните промени”. С официално писмо на МЗХ, Програмата от мерки е предоставена на Министерство на околната среда и водите за ползване при разработване на Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и Националния план за действие по изменение на климата.

До края на месец август, 2011 г. Програмата от мерки е оптимизирана като обем – до 200 стр., преведена е от български на английски език и е отпечатана на двата езика. По време на Заключителната конференция в Брюксел отпечатаното издание на английски език е представено на партньорите по проекта и всички заинтересовани страни.

Програмата може да бъде намерена в рубриката „Документи”, под-рубрика „Проекти / Програми / Стратегии” в интернет страницата на ИАГ.

2. Актуализация на „Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България“. Разработката (сн. 7) е изготвяна на база на Програмата от мерки и на набраната информация и практическия опит в областта на лесоустройството за последните 30 години след първоначалното приемане на схемата. Тя е възложена с договор № 178/13.05.2011 г. на Браншово сдружение на практикуващите лесовъди и горски предприемачи в България „Булпрофор“, което привлича в изпълнителския колектив представители на „Агролеспроект“ ЕООД, ЛТУ, ОСБРГДВ гр. Свищов, ОСДГ гр. Бургас, РДГ, ДГС/ ДЛС и др. Успоредно с Класификационната схема бе изготвена Инструкция за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите (сн. 8). След приключване на разработването и приемането на резултатите от ЕТИС на ИАГ, разработката е отпечатана в 1000 бр., разпространена е до всички заинтересовани страни от системата на горите (структури на ИАГ, държавни горски предприятия, лесоустройствените фирми, научни и браншови организации и т.н.), като утвърждаването и въвеждането ѝ се извършва със Заповед № 805/03.10.2011 г. (<http://www.iag.bg/data/docs/zapoved805.pdf>).

сн. 7

сн. 8